كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭسە قول جەتكۈزىدىغان، جالپى شاپۇنلىغا ئۇتۇق ④

قاعىلىق اۋدانى:

ھەرىك ـ جىگەر، اقىل ـ پاراسات جاڭنان سۈيەمەلدەپ، كەدەيلىكتەن ورنىقتى ارىلتۇ جولىمەن ئۆرۈدى

□ **گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئىتلىشىنى لۇ فىڭباۋ**

"تاق" ھەتكىزىپ ئىبر تال جاڭغاقتىن ئوستەلدىڭ بەتتىنە قويغان 55 جاستاغى باھارگۈل ئماسۇپ سويلەي جونەلدى: "جاڭغاقتىڭ قابىغىن ارشماي جەۋگە كەلەمەيدى، ادام ەڭبەك ەتپەسە اشتان ولەدى، قازىر كىم ماغان جۇمىس ىستەمەي ۋىنگدە جات دەسە، ونىمەن ئجۇز شايەسامىن".

باھارگۈل قاعىلىق اۋدانى كوكيار اۋىلى وتانسۇ قىستاغىنىڭ تۇرغىنى، بۇرىن ۋىلەرىنىڭ جەر سالىپ تابار تابىسى از بولسادا ول سىرتقا شىغىپ جۇمىس ىستەۋەدى قالاماي ۋىينىدە جاتۇشى ەدى. كەيىن "ۋغىسۇ، تىيمىدىلىك جاساۋ، توغىستىرۇ" بوينىشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتى مەن قىستاق "ەكى كومىيتەتىنىڭ" اقىل ايتىپ كوندىرۇمەن، بىلتىر 12 ـ ايدا ول شينجياڭ مەيجيا ازىق ـ تۇلۇك، سۇسىن شەكتى سەرىكتەستىگىنە كىرىپ جۇمىس ىستەپ، ئار ايدا كەمىندە 1500 يۇان ورنىقتى كىرىس تابادى. بۇل كۈندەرى ئار كۈنى ئدال ۋاغىندا جۇمىسقا شىغىپ ادەتەتەنگەن ول ۋىينىدە بەكەر جاتاتىن تۇرمىسقا كوندىگە الماي قالدى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ شەشۇشى ئتۇينى كەدەي بۇقارانىڭ شكى قوزغاۋشى كۇشىن قاۋلاتۇ. قاعىلىق اۋدانى "ھەرىك ـ جىگەر جانە اقىل ـ پاراسات جاڭنان بىردەي سۈيەمەلدەۋ" ئتۇزىلىسى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، سايات ئتۇسىندىرۇ، ۋلگى ورناتۇ، وزاتتاردى سيلاۋ، شەبەرلىك ۋىرەتۇ سياقتى شارالار ارقىلى كەدەي بۇقارانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇ سەنىمى مەن ىرىقتىلىغىن ۋزدىكسىز كۇشەيتتى.

ۋىينەن شىغىپ، زاۋودقا بارىپ ىستەدى

6 ـ ايدىڭ 5 ـ كۈنى تۇستەن بۇرىن باھارگۈل كادىمگەدەي ئبىر دوربا جاڭغاقتى ۋستەلدىڭ ۋستىنە توگىپ، مۇقيات سۇرىپتادى.

ونىڭ ۋىينىدە 5 مۇ جەر بار، جۇگەرى، ئبيداي جانە جاڭغاق ەگەدى، كەرىستەرى تومەندەۋ. كۇيەۋى قىستاقتان ئبىر جۇمىس تاپقانىمەن، تۇتاس وتباسىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇىندا ئالى دە قىسىم بار ەدى.

"اۋدان قالاشىنداعى ئبىر جاڭغاق وڭدەۋ زاۋودىندا جۇمىس ورنى بار ەكەن، تەحنيكالىق تالابى جوعارى ەەمىس، ۋىگە دە جاقىن، كىرىسى دە ئتاۋر". بىلتىر 12 ـ ايدا قاعىلىق اۋداندىق 3 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وتانسۇ قىستاغىندا تۇراتىن "ۋغىسۇ، تىيمىدىلىك جاساۋ، توغىسىرۇ" قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى امۇتىجان ماموت باھارگۈلگە سىرتقا شىغىپ جۇمىس ىستەۋگە كەڭەس بەرەدى.

"بولدى، كۇيەۋىم جۇمىستاندى، مەن ۋىگە قارايىن، ونىڭ ۋستىنە مەن سىرتقا شىغىپ جۇمىس ىستەپ كورگەن جوقپىن، ىستەي الماي قالام با دەپ الاڭدايمىن"، ـ دەيدى باھارگۈل پەيىلسىزدىك تانىتىپ.

ەكىنشى كۈنى امۇتجان باھارگۈلدىڭ ۋىينە تاعى كەلىپ: "قاراشى، ئماريام دا جاڭغاق وڭدەۋ زاۋودىندا ىستەپ كەتتى، اي ساينى 1500 يۇان الادى، نەدەگەن جاقسى"، ـ دەيدى.

كەشتە باھارگۈل ئماريامعا بارىپ جاعداي ۋغسادى. "جۇمىس جەڭىل، وتىرىپ الىپ جاڭغاقتى تاڭدايسىڭ، كەلىپ ـ كەتۇڭە كولىك بار، تۇسكى تاماعىڭدى بەرەدى. مەن 4 ايداي ىستەدىم"، ـ دەيدى ئماريام.

باھارگۈل دە قىزىعىپ، قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنە بارىپ تىزىمدەلەدى، وسدان باستاپ ئبىر جۇمىسشا اينالادى، ئار كۈنى قىستاق پەن اۋدان قالاشىعى اراسىنا قاتناىيدى، ئار ايداعى ەڭبەگىنىڭ بانكە كارتچاكىسىنداعى امانات اقشاعا اينالعانىن كورىپ، دشتەي كوڭىلى ورنىعىپ، كوڭىلدەنىپ قالادى.

قاعىلىق اۋداندىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كەڭسەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، مەڭگەرۇشى لىۋ ليكۇي بىلاي دەدى: دشكى قوزغاۋشى كۇشتى قاۋلاتۇ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شايقاسىندا جەڭسكە جەتۇدىڭ نەگزى، ئبىز پارتيانىڭ ابزال ساياساتىن زور كۇشپەن ۋگىتتەۋ، كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كىرىسىن ارتتىرعان ۋلگىلەردىڭ نزگى دستەرىن ۋگىتتەۋ، ئتۇرلى فورمالاردان پايدالانىپ كەدەيلىكتەن ارىلۇ حيكايالارىن جاقسىلاپ اڭگىمەلەۋ سياقتىلار ارقىلى بۇقارانى كوزقاراسقا بۇرىلىس جاساۋعا، سىرتقا شىغىپ جۇمىس ىستەۋگە جىگەرلەندىردىك جانە تاربيەلەدىك. قازىر بۇكىل اۋداندىعى ەڭبەككۇشتەردەن 201 مىڭ ادام جۇمىستانىپ، نەگىزىنەن بارلىق ەڭبەككۇشتەردى تولىق قامتىپ، قىستاق تۇرعندارىنىڭ تۇرمىس جاعدايى مەن رۇحانى بەت ـ بەينەسىندە وراسان زور وزگەرىس تۇىلدى.

تەحنيكا ۋىرەنىپ، كىرىستەرىن ەسەلەدى

تاڭەرتەڭ اۋانىڭ سالقىن كەزىندەن پايدالانىپ، جاڭغىلاسكى اۋىلى تۇگماڭ چاقا قىستاعىنىڭ تۇرعنى تۇراەمەت اۋىت ئبىر قۇرىلىس ورنىنا كەلىپ، ئبىر كۇندىك قاربالاستىعىن باستادى. "قازىر ۋستا جۇمىسكەرمىن، ئبىر كۇندە 200 يۇان تابامىن"، ـ دەدى ول ماقتانشىپەن.

تۇراەمەت بۇدان بۇرىن ۋساق ـ تۇيەك جۇمىس ىستەپ اقشا تاباتىن، ورنىقتى كىرىسى جوق ەدى.

بىلتىر 11 ـ ايدىڭ ورتا شەنىندە بۇكىل شينجياڭدا كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ "قىسقى شايقاسى" باستالدى، قاعىلىق اۋدانى دا قىستاق تۇرعندارىن تۇقماشىلىق جانە كىيم ـ كەشەك، ئۇي جۇمىستارى بوينىشا قىزمەت وتەۋ، اس ـ سۇ سياقتى قولدانىلمالى تەحنيكا ۋىرەنۇگە ۋىمداستىردى. جاڭگىلاسكى اۋىلدىق ەڭبەكپەن قامتاماسىز ەتۇ ىستەرى كەڭسەسىنىڭ باستىعى ەركىن شاۋدۇن جىلى ئجۇزدى جان، ول تۇراەمەتتىڭ قولىن قىسىپ تۇرىپ، ونى تىزىمدەلىپ، باۋلۇعا قاتناسۇعا يلاندىرادى.

"مەنىڭ مادەنيەت ورەم تومەن، ۋىرەنە الامىن با؟ ونىڭ ۋستىنە قازىر قۇرىلىس ورىندارىندا جۇمىس كوپ، باۋلۇعا قاتناساتىن ۋاقتىم قايدان بولسىن، كوبىرەك جۇمىس ىستەپ اقشا تاپقانىم ئجون عوي"، ـ دەيدى تۇراەمەت.

"كومەكشى جۇمىسكەردىڭ كۇندىگى 100 يۇان، باۋلۇدان كەيىن تەحنيكا يگەرىپ ۋستا جۇمىسكەر بولۇعا بولادى، كۇننە كەمىندە 200 يۇان تابادى، ئوزىڭ سالىستىرىپ كور"، ـ دەيدى ەركىن اقىل ايتىپ.

2 كۇننەن كەيىن تۇراەمەت تىزىمدەلەدى. 45 كۇندىك جۇيەلى باۋلۇدان سوڭ، ول قۇرىلىس نازارياسى مەن تەحنيكاسىن يگەرەدى ئارى ەڭبەك شەبەرلىگى كۇالىگىن الادى.

"باۋلۇدان كەيىن كىرىسىم بۇرىنعىدان ئبىر ەسە ارتتى". تۇراەمەت قۇانىشپەن: "مەن تاعى مۇنان دا جوعارى دارەجەلى باۋلۇعا قاتناسىپ، بىيىك عيماراتتار سالىپ، اناعۇرلىم كوپ اقشا تاپقىم كەلەدى"، ـ دەيدى.

"ئبزدىڭ كۇرس ماماندىق شەبەرلىكتەرىن ۋىرەتىپ قانا قالماستان، جانىمزداعى ىستەر ارقىلى جانىمزداعى ادامدارىدى تاربيەلەپ، قىستاق تۇرعندارىنىڭ ئبىر شەبەرلىك ۋىرەنۇ ارقىلى جۇمىستانۇ قابىلەتىن ارتتىرۇىنا مۇمكىندىك جاسايدى". قاعىلىق اۋداندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ مەكەمەسىنىڭ باستىعى سۇن جين بىلاي دەدى: 2019 ـ جىلدان قازىرگە دەيىن، اۋدان شارۋالاردان 38 مىڭعا تاياۋ ادام (رەت) باۋلدى، شارۋالار تەحنيكا ۋىرەنۇمەن بىرگە، بىلىمدەرىن مولايتىپ، شەبەرلىككە سۇيەنىپ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كىرىستى ارتتىرۇ قابىلەتىن جوعارىلاتتى.

قىستاق تۇرعندارى شارۋاشىلىق قۇرىپ، "دۇكەن قوجايىنى" بولدى

تۇسكى تاماق ۋاقتى بولعاندا، ۋشىشارباس قالاشعى يۇقىرىمالى قىستاعىنىڭ تۇرعنى ايىم ابىلەتتىڭ شاعىن تاعامجايى قوناقتاردى قابىلداپ، ول جاڭا عانا قازاننان شققان لاعماندارىدى قوناقتاردىڭ الدىنا تاسۇمەن قاربالاس بولدى.

ايىم پىسىق جان، ەگىن سالعاندا كەرىسى ماندىماعان سوڭ، ول اۋدان قالاشىعىنا بارىپ لياڭپي جاساۋ تەحنيكاسىن ۋىرەندى، ەگىس جۇمىستارىنىڭ ارەددىگىندە ارباسىمەن ارالاپ ئجۇرىپ لياڭپي ساتىپ، اي ساينى ئتاپ ـ ئتاۋىر كىرىس كىرگىزدى. ايتىسەدە بوراندا قالىپ، جاڭىبىرعا مالشىنىپ، كۇنگە كۇيگەن ول دۇكەن اشىپ الۇدى ويلادى.

سوڭعى جىلدارى قاعىلىق اۋدانى شاعىن تاعامجاي، شاعىن ساۋدا دۇكەنى سياقتى "10 شاعىن دۇكەندى" تۇتقاەتپ، قىستاقتاعى كەدەي وتباسلارىندا ەڭبەككۇشتەردى ىرىقتىلىقپەن ىسكەرلىك كورسەتپ، ئوز الدىنا شارۋاشىلىق قۇرۇعا جەتەكتەدى. "10 شاعىن دۇكەندىڭ" جالاقسىن قىستاق تۇرعندار كومىتەتى جىنايدى، جالاقسىنىڭ 80%ىن كەدەي وتباسلارىنا پايداعا بولەدى، ئوز الدىنا شارۋاشىلىق قۇرعان كەدەي وتباسلارىنا قاراتا جەرگىلىكتى ورىندا تاعى 5000 يۇاندىق شارۋاشىلىق قۇرۇ قوسىمشا قاراجاتى بار. بۇل ايىمعا ۋاي ازىرلەدى.

بىلتىر قىستاق تۇرعندار كوميتەتىنىڭ جاننان 10 دۇكەن سالدى. ايىم ئبىر دۇكەندى ئوتىنىش ەتتى، قاشقار ايماقتىق حايۋانات ىندەتىن تىزگىندەۋ جانە دياگنوز قويۇ ورتالعىنىڭ وسى قىستاقتا تۇراتىن "ۋغىسۇ، تىيمىدىلىك جاساۋ، توغىسىرۇ" قىزمەت اترەتىنىڭ كومەگىندە، ونىڭ تاعامجايى اشىلىپ، جۇمىس باستاعاننان كەيىن ساۋداسى وتە جاقسى بولدى، "ەڭ كوپ بولعان كەزدە ئبىر كۇندە 700 يۇان تابادى".

جۇقتا قىزمەت اترەتى ايىمدى قالاشق اۋىل شارۋاشىلىق جانە قوسىمشا كاسىپ ونىمدەرى بازارىنان ئبىر دۇكەن الىپ تاعامجاي اشىپ، ارنايى "بازار" كۇننىدە ساۋدا ىستەۋگە شابىتتاندىردى. "بۇل ئبىر كۇنگە جاي قاراماڭىز، 1000 يۇاننان استام اقشا تابۇعا بولادى"، ـ دەدى ول.

سۇن جين بىلاي دەدى: قاعىلقتا ايىم سياقتى ئوز الدىنا شارۋاشىلىق قۇرعاندار كوپ، تۇتاس اۋداندا ئوز الدىنا شارۋاشىلىق قۇرعاندار 18 مىڭنان استى. بىىل اۋدان 15 اۋىل شارۋاشىلىق جانە قوسىمشا كاسىپ ونىمدەرى بازارىن جاڭادان نەمەسە كەڭەيتىپ سالۋ، 295 "10 شاعىن دۇكەن"، 44 حالىقتا ئتىيمدى ەرەن بازار سالۋ سياقتىلار ارقىلى اناعۇرلىم كوپ اۋىل ـ قىستاق ەڭبەككۇشتەردىن شارۋاشىلىق قۇرۇعا، جۇمىستانۇعا باۋراپ، ورنىقتى تۇردە كىرىستەردىن ارتتىرۇدى جوسپارلاپ وتىر.

دۇان ـ ۋ مەرەكەسى كەزىندە سولتۇستىك شينجياڭدا، شعىس شينجياڭدا اۋا تەمپەراتۇراسى جوعارى بولادى

سىرتقا شققاندا قورعانۇدى جاقسى دستەۋدى ۋسىنىس ەتەمىز

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتىلشىسى **شيە حۇيبيان 6 ـ** ايدىڭ 25 ـ كۇنى ۋرىمجىدەن حابارلايدى. اۋتونوميالى رايوندىق اۋا رايى ستانسياسىنان ۋعسۇىمزشا، دۇان ـ ۋ مەرەكەسى دەمالىسى كەزىندە (6 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇننەن 27 ـ كۇننە دەين) كورنەكتى سۇىق اۋا اعىسى جوق، سولتۇستىك شينجياڭدا، شعىس شينجياڭدا اۋا تەمپەراتۇراسى جوعارى بولادى، تەك بىلە قازاق اۋتونوميالى وبلىسىندا جانە تيانشان تاۋلى وڭىرىندە، كۇنلۇن تاۋىنىڭ تەرىستىك بەتكەيىندە ۋزدىك ـ سوزدىق وتكىنشى جاڭبىر جاۋادى، بۇلاردىڭ مەرەكەدەگى ساپارعا ىقپالى زور بولمايدى دەگەن.

6 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى كۇندىزدە بۇراتالا موڭعۇل اۋتونوميالى وبلىسىنىڭ شعىس بولىگىندە، تارباعاتاي ايماعىنىڭ وڭتۇستىك بولىگىندە، قاراماىلى قالاسى، شحىزى قالاسى، سانجى حۇيزۇ اۋتونوميالى وبلىسى، تۇرپان قالاسى، قۇمىل قالاسى سياقتى جەرلەردە 35℃تان جوعارى شىلىڭگىر دستىق بولادى، تۇرپان قالاسندا ەڭ جوعارى اۋا تەمپەراتۇراسى 40℃تان جوعارى بولادى. 6 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى كۇندىز قاراماىلى قالاسى، شحىزى قالاسى، سانجى وبلىسى، تۇرپان قالاسى، قۇمىل قالاسى سياقتى جەرلەردە اۋا تەمپەراتۇراسى 35℃تان جوعارى بولادى، تۇرپان قالاسندا ەڭ جوعارى اۋا تەمپەراتۇراسى 40℃تان اسادى؛ بىلە وزەنى اڭعارىنىڭ باسىم بولىكتەرى، بۇراتالا وبلىسىنىڭ تاۋلى وڭىرلەرى، تارباعاتاي ايماعىنىڭ وڭتۇستىك بولىگىندەگى تاۋلى وڭىرلەر سياقتى جەرلەردە سەبەزگى جانە از وتكىنشى جاڭبىر جاۋادى، ئشىنارا وڭىرلەردە ورتا جانە قالىڭ جاڭبىر جاۋادى. تۇتاس شينجياڭنىڭ باسقا وڭىرلەرىندە كۇن اشق، كەيدە بۇلتتى بولادى، جەل كۇشى زور بولمايدى.

ئۇرىمجى قالاسىنىڭ قالا رايونىندا مەرەكە دەمالىسى كەزىندە كۇن اشق تۇرىپ، سوڭنان بۇلتتايتىن اۋا رايى نەگىز بولادى، كۇندىك ەڭ جوعارى اۋا تەمپەراتۇراسى 32℃ ـــ 29قا دەيىن بولادى، ەڭ تومەن اۋا تەمپەراتۇراسى 21℃ ـــ 19قا دەيىن بولادى، جەل كۇشى زور بولمايدى.

اۋتونوميالى رايوندىق اۋا رايى ستانسياسى مىنانى ەسكەرتەدى: دەمالىس كەزىندە سولتۇستىك شينجياڭنىڭ، شعىس شينجياڭنىڭ كوپتەگەن جەرلەرىندە كۇندىك ەڭ جوعارى اۋا تەمپەراتۇراسى 35℃تان اسادى، ونىڭ ۋستىنە ۋلترا كۇلگىن ساۋلە ئبىرشاما كۇشتى بولادى، كوپشىلىككە سىرتقا شققاندا قورعانۇ جۇمىسىن جاقسى دستەۋدى ۋسىنىس ەتەمىز. مۇنان سىرت، بىلە وبلىسىندا جانە تيانشان تاۋلى وڭىرىندە، كۇنلۇن تاۋىنىڭ تەرىستىك بەتكەيىندە ۋزدىك ـ سوزدىق وتكىنشى جاڭبىر جاۋادى، ئشىنارا جەرلەردە قىسقا ۋاقىتتىق قاتتى جاڭبىر، نايزاعاي، بوران سياقتى كۇشتى اۋىسپالى اۋا رايى تۇىلادى، ئشىنارا وڭىرىندا سەل جانە تاۋ كوشكىنى، لاي كوشكىن سياقتى گەولوگيالىق اپات تۇىلۇدان ساقتانۇ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

«حابارلاندىرۇ» مەملەكەتتىك "مەملەكەتتىك 6 ـ دەستىرۇ ولشەمىن اتاقارۇعا قاتىستى تالابىن رەتتەۋ، جاڭا ەنەرگيالى اۋتوكولىكتەردى ساتىپ الۇعا قاتىستى باجى جاعىنان قولداۋ كورسەتۇ ساياساتىن كەمەلەندىرۇ، دەزەل جۇك اۋتوكولىكتەرىنىڭ جارامسىز بولىپ كەرەككە جاراماي قالعاندىعىن مالىمدەۋدى جەدەلدەتۇ، وتكەرمەلى اۋتوكولىكتەردى ساۋدالاۋدى ىركىلىسسىزدەندىرۇ، اۋتوكولىك تۇتىنۇ فينانسىنان ويداعىداي پايدالانۇ" سياقتى شارالاردى دايەكتىلەندىرۇ، تيانىاقتاندىرۇ نەگىزىندە، شينجياڭنىڭ ەس جۇزىندەگىنە ۇشتاستىرىپ، "كوپ شارانى قاتار قولدانىپ اۋتوكولىك تۇتىنۇىن ۇلعايتۇ جانە ساياساتى ۇگىتتەۋ تەبىنىن كۇشەيتۇ" سياقتى ەكى مازمۇندى قوسىپ، جەر ـ جەردى، تاراۋلاردى اۋتوكولىكتى توپتىق ساتىپ الۇعا، اۋتوكولىكتەردى اۋلعا جەتكىزۇ كاسىبىن جۇرگىزۇگە، ۇگىت قامتىمىن ۇلعايتۇعا، اۋتوكولىك تۇتىنۇ كومەسكى قۇاتىن اشۇعا شابىتتاندىردى.

«حابارلاندىرۇ» شينجياڭ اۋتوكولىك كاسىبى سالاسىن دامىتۇدى جانە اۋتوكولىك تۇتىنۇ بازارى قۇاتىن نەگىز ەتىپ، توپتىق اۋتوكولىك ساتىپ الۇ، اۋتوكولىكتى اۋلعا جەتكىزۇ ارقىلى تۇتىنۇ ئتاسلىن نولدەن تولايىم ساتۇعا قاراي وزگەرتىپ، قازىنا اۋىرتپالعىن ارتتىرماۋ شارتىندا، تۇتىنۇ بازارى مەن يگىلگىن كورەتىن شوعىردى ونان ارى ۇلعايتادى.

«حابارلاندىرۇ» ساياساتتى باعدار ەتىپ، اۋتوكولىك ساتىپ الۇعا تىيمدىلىك جاساۋ ورتاسىن قۇلشىنا جاراتىپ، فينانس قۇرىلىمدارىنىڭ ونىمدەرىندە جانە قىزمەت وتەۋدە جاڭالىق اشۇ، كاسىپ ئبىرتىرۇ ۋاقىت شەكتەمەسىن قىسقارتۇ، وتكەرمەلى اۋتوكولىك راسىماتىن كوشىرۇگە شەك قويۇدى جاپپاي كۇشىنەن قالدىرۇ ساياساتىن تياناقتاندىرۇ، وتكەرمەلى اۋتوكولىك ساۋداسىنىڭ راسىماتتارىن نقشام داۋ سياقتى تاسلەدەر ارقىلى اۋتوكولىك تۇتىنۇشىلارىنىڭ ريزاشىلىعىن جوعارىلاتادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"بۇگىن مەرەكە، مەن تۇسىممەن بىرگە بازار ارالاپ، قياق، جابىسقاق كۇرىش ساتىپ الىپ، ۋىدە بىرگە قياق كۇرىش تۇيمەكشىمىز"، ـ دەدى جاۋ چىن قۇانا.

بازار ارالاپ، بىرلەسكەن دوستىق قيىمىلدارىنا قاتناسىپ، تۇسىپەن بىرگە وتكىزگەن ساتتەر قاشاندا كوڭىلدى.

وتكەن جىلداردىعىعا ۇقساماىتىنى بىىل ئۇشتۇرپان اۋدانى العا قالاشعى تومەنگى مەكت قىستاعىنداعى دۇان ـ ۋ مەرەكەسى قيىمىلنا قىستاقتا تۇراتىن كادرلار، جۇپ قۇراپ، تۇىس بولعان كادرلار قاتناسقاننان سىرت، ججياڭ ولكەسى چۇيجوۋ قالاسىنان شينجياڭعا كومەككە كەلگەن كادرلار دا جۇپ قۇراعان تۇىستارىن ەرتىپ كەلدى.

چۇيجوۋ قالاسىنان شينجياڭعا كومەككە كەلگەن وقتۇشى جۇ يميڭ جۇپ قۇراعان تۇىسى ئۇشتۇرپان اۋدانى چۇيجوۋ باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقتۇشىسى مالىكەي باكىرمەن بىرگە قياق كۇرىش ئتۇيدى، ئماشراپ بيلەدى، قىستاق تۇرعندارىنىڭ تويىنا قاتناستى، ساڭىراۋقۇلاق جىلىجايىن ەكسكۇرسيالادى، بۇل كۇن ەرەكشە كوڭىلدى دە ئماندى ئوتتى. "تۇىسىممەن بىرگە دۇان ـ ۋ مەرەكەسىن وتكىزۇ ماعان ەرەكشە ماعىنالى سەزىلدى. شينجياڭعا كومەككە كەلگەن وقتۇشىلار مەن مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 ـ ئنومىرلى اۋلا، پوچتا ئنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۇان، جىلدىق باعاسى 228 يۇان

قىياق كۇرىشتىڭ حوش ئىيسى اڭقىپ، سۇيىسپەنشىلىك كۇشەيدى

6 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ يارىقەن اۋدانى يارىقەن قالاشعى سارايكول الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ كادرى جاۋ شياۋحۇڭ ۋادە بوينىشا ەندى عانا ساتىپ العان قياعىن الىپ، تۇىسى ياسىن مامەتتىڭ ۋىينە كەلىپ، ونىڭ ۋىينىدەگىلەرمەن بىرگە دۇان ـ ۋ مەرەكەسىن وتكىزدى.

قياقتى وراپ، جابىسقاق كۇرىشتى سالامىز... جاۋ شياۋحۇڭ ياسىننىڭ ۋىينىدەگىلەرگە قياق كۇرىش ئتۇيۇدى قولما ـ قول ۋىرەنتى، كوڭىلدى كۇلكى داۋىسى شاعىن اۋلانى كەرنەدى، ئبىر تاباق قياق كۇرىش دەرەۋ ئتۇيىلىپ بولدى. ئتۇيىلىپ بولعان قياق كۇرىشتى قازانعا سالعاننان كەيىن، جاۋ شياۋحۇڭ ياسىنمەن اڭگىمە دۇكەننن قۇردى: "يارىقەندە مەنىڭ تۇىسىم جوق، سىزدەر مەنىڭ وسى جەردەگى ەڭ جاقىنىمسىزدار. ئبىر جىلدان بەرى مەن سىزدەردىڭ قامقورلىقتارىڭىزدى، سۇيىسپەنشىلىكتەرىڭىزدى سەزىندىم. بۇگىن ئبىز بىرگە قياق كۇرىش ئتۇيىپ، قياق كۇرىش جەپ، دۇان ـ ۋدى بىرگە وتكىزەمىز، شىنىمەن، ەرەكشە تەبىمزدەگى وقتۇشىلار ۋستاز ـ شاكىرت جۇبىن قۇراعاننان كەيىن، ئبزدىڭ وقتۇ دەڭگەيىمىز تەز جوعارىلادى، ولارعا شىنايى راقىمەت ايتامىن"، ـ دەدى مالىكەي.

قياق كۇرىشتىڭ حوش ئىيسى اڭقىپ، سۇيىسپەنشىلىك كۇشەيدى

6 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ يارىقەن اۋدانى يارىقەن قالاشعى سارايكول الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ كادرى جاۋ شياۋحۇڭ ۋادە بوينىشا ەندى عانا ساتىپ العان قياعىن الىپ، تۇىسى ياسىن مامەتتىڭ ۋىينە كەلىپ، ونىڭ ۋىينىدەگىلەرمەن بىرگە دۇان ـ ۋ مەرەكەسىن وتكىزدى.

قياقتى وراپ، جابىسقاق كۇرىشتى سالامىز... جاۋ شياۋحۇڭ ياسىننىڭ ۋىينىدەگىلەرگە قياق كۇرىش ئتۇيۇدى قولما ـ قول ۋىرەنتى، كوڭىلدى كۇلكى داۋىسى شاعىن اۋلانى كەرنەدى، ئبىر تاباق قياق كۇرىش دەرەۋ ئتۇيىلىپ بولدى. ئتۇيىلىپ بولعان قياق كۇرىشتى قازانعا سالعاننان كەيىن، جاۋ شياۋحۇڭ ياسىنمەن اڭگىمە دۇكەننن قۇردى: "يارىقەندە مەنىڭ تۇىسىم جوق، سىزدەر مەنىڭ وسى جەردەگى ەڭ جاقىنىمسىزدار. ئبىر جىلدان بەرى مەن سىزدەردىڭ قامقورلىقتارىڭىزدى، سۇيىسپەنشىلىكتەرىڭىزدى سەزىندىم. بۇگىن ئبىز بىرگە قياق كۇرىش ئتۇيىپ، قياق كۇرىش جەپ، دۇان ـ ۋدى بىرگە وتكىزەمىز، شىنىمەن، ەرەكشە سۇيىسپەنشىلىككە تولى"، ـ دەدى.

ئسوز ارەدىگىندە قياق كۇرىش تە پىستى، قازىننىڭ قاقپاعى اشىلىسىمەن، قويۇ دوستىققا دانەكەر بولعان قياق كۇرىشتەر ئبىر ـ بىردەن الىندى، جاۋ شياۋحۇڭ ياسىننىڭ ۋىينىدەگىلەرمەن بىرگە جاقىندا تۇىلعان قىزىقتى دستەردى اڭگىمەلەي وتىرىپ تاماقتاندى، اۋلانىڭ دشىنەن قياق كۇرىشتىڭ حوش ئىيسى اڭقىدى.

"ەكى قياقتى ايقاستىرىپ، ەكى باسىن باسىپ تۇرىپ سوپاقشالاپ ورايمىز، الدىمەن ازىراق جابىسقاق كۇرىش سالىپ، سودان كەيىن شىلان، ەەيز سالامىز، ەڭ سوڭىندا ئبىر قاباتا جابىسقاق كۇرىش سالىپ، بارماقپەن باسىپ بەكەمدەيمىز ...". 6 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى جىلىڭ اۋدانى ماڭدىيڭ اۋلىدىڭ دۇڭگۇان قىستاعىنىڭ مادەنيەت ۇلكەن اۋلاسىندا اۋىل كادرى پارحاناي ابىلەت تۇىسى جاڭ گۇيحۇادان قياق كۇرىش ئتۇيۇدى ۋىرەنىپ جاتتى.

كوپ وتپەي، جۇپار ئىيسى اڭقىعان قياقشا جاپىراق پەن اپياق جابىسقاق كۇرىش پارحانايدىڭ قولىندا ورالىپ بولعان قياق كۇرىشكە اينالدى.

"دۇان ـ ۋ مەرەكەسى ـــ جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ئداستۇرلى مەرەكەسى، اپەكەم ەكەۋمىز بىرگە قياق كۇرىش ئتۇيىپ، قويۇ مەرەكەلىك لەپتى سەزىنۇمەن بىرگە، ارامىزداعى سۇيىسپەنشىلىكتى قويۇلاتا تۇستىك"، ـ دەدى پارحاناي قۇانىشپەن.

تۇىستارىنا قىدىرىپ، دوستارىنا بارىپ، ىنتماقتى تىلگە تەپك ەتتى

"تۇردىحان اپاي، سىزگە امانداسا كەلدىم!" 6 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى ەرتەمەن حوتان اۋداندىق پارتكوم ۇگىت ئبولىمىنىڭ كادرى ۋ دىچاۋ ئبىر دوربا قياق كۇرىش پەن جەمىس ـ جىدەگىن كوتەرىپ، تاۋاككول اۋىلى تارەعىل قىستاعىندا تۇىسى تۇردىحان ئادىلدىڭ ۋىينە كەلدى.

ۋ دىچاۋدى ۋىينە باستاعان تۇردىحان داينىداپ قويعان ئبىر تاباق "ايران قياق كۇرىشتى" شىن نقىلاسىمەن الىپ شىعىپ: "بۇگىن دۇان ـ ۋ مەرەكەسى، سەنىڭ كەلەرىڭدى ئبىلىپ، مەن دە ئوزىمىزدىڭ حوتان ەرەكشەلىگىنە يە قياق كۇرىشتى داينىدادىم"، ـ دەدى.

"ايران قياق كۇرىشتەن" اۋىز تىيە وتىرىپ، ۋ دىچاۋ: "تۇىسىمنىڭ بۇدان كەيىنگى كۇندەرىنىڭ بالدان ئتاتتى بولۇىن، كۇندەرىنىڭ بارعان ساينى شالقى ئتۇسۇىن ئۇمت ەتەمىن"، ـ دەدى.

ۋىدەگى دستەردى اڭگىمەلەسكەننەن كەيىن، ۋ دىچاۋ تۇردىحاننىڭ ۋىينىدەگىلەرگە دۇان ـ ۋ مەرەكەسىنىڭ كەلىپ شعۇىن ايتىپ بەردى. تۇرددىحان بىلاي دەدى: "ول ۇنەمى بىزگە امانداسا كەلەدى، ئار رەت كەلگەندە ماعان تارتۇ الا كەلەدى، بۇگىن تاعى قياق كۇرىش پەن جەمىس ـ جىدەگ اكەلىپتى، دۇان ـ ۋ مەرەكەسىن تۇىستارىمىزبەن تەڭ بولىگىندەگى تاۋلى وڭىرلەر سياقتى جەرلەردە سەبەزگى جانە از وتكىنشى جاڭبىر جاۋادى، ئشىنارا وڭىرلەردە ورتا جانە قالىڭ جاڭبىر جاۋادى. تۇتاس شينجياڭنىڭ باسقا وڭىرلەرىندە كۇن اشق، كەيدە بۇلتتى بولادى، جەل كۇشى زور بولمايدى.

ئۇرىمجى قالاسىنىڭ قالا رايونىندا مەرەكە دەمالىسى كەزىندە كۇن اشق تۇرىپ، سوڭنان بۇلتتايتىن اۋا رايى نەگىز بولادى، كۇندىك ەڭ جوعارى اۋا تەمپەراتۇراسى 32℃ ـــ 29قا دەيىن بولادى، ەڭ تومەن اۋا تەمپەراتۇراسى 21℃ ـــ 19قا دەيىن بولادى، جەل كۇشى زور بولمايدى.

اۋتونوميالى رايوندىق اۋا رايى ستانسياسى مىنانى ەسكەرتەدى: دەمالىس كەزىندە سولتۇستىك شينجياڭنىڭ، شعىس شينجياڭنىڭ كوپتەگەن جەرلەرىندە كۇندىك ەڭ جوعارى اۋا تەمپەراتۇراسى 35℃تان اسادى، ونىڭ ۋستىنە ۋلترا كۇلگىن ساۋلە ئبىرشاما كۇشتى بولادى، كوپشىلىككە سىرتقا شققاندا قورعانۇ جۇمىسىن جاقسى دستەۋدى ۋسىنىس ەتەمىز. مۇنان سىرت، بىلە وبلىسىندا جانە تيانشان تاۋلى وڭىرىندە، كۇنلۇن تاۋىنىڭ تەرىستىك بەتكەيىندە ۋزدىك ـ سوزدىق وتكىنشى جاڭبىر جاۋادى، ئشىنارا جەرلەردە قىسقا ۋاقىتتىق قاتتى جاڭبىر، نايزاعاي، بوران سياقتى كۇشتى اۋىسپالى اۋا رايى تۇىلادى، ئشىنارا وڭىرىندا سەل ج